Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 5.1.2e
1.2@rivm.nl

Datum
13 augustus 2020

verslag

Bespreking	**11e bijeenkomst Taskforce DOBC**
Vergaderdatum en -tijd	13 augustus 2020 12:30 – 14:00 uur
Vergaderplaats	Vanuit eigen werkplek via GoToMeeting
Aanwezig	5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e (tijdens agendapunt 1)
Afwezig	
Verstuurd naar (indien definitief)	5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

Tijdens deze vergadering is de **Risicobeoordeling en parameterinstellingen voor de CoronaMelder (Notificatie-app)** besproken.

1. Vaststelling verslag 10e bijeenkomst Taskforce DOBC

Mits de besproken feedback (zie verslag versie 0.2) verwerkt is, is het verslag van de 10e bijeenkomst van de Taskforce DOBC, op 6 augustus 2020, door de aanwezigen goedgekeurd en vastgesteld.

2. Risicobeoordeling en parameterinstellingen CoronaMelder

5.1.2e 5 5.1.2e heeft in een presentatie de risicobeoordeling en parameterinstellingen van de CoronaMelder toegelicht.

Definitie risicovol contact
Allereerst is de definitie van een risicovol contact besproken. In de basis wordt in de app categorie 2a aangehouden: personen die langer dan 15 minuten op minder dan 1,5 meter afstand contact hadden met een index tijdens diens besmettelijke periode. Dit kan worden aangevuld met categorie 3-contacten (langer dan 15 minuten, meer dan 1,5 meter afstand), afhankelijk van de instellingen van de app.

Cruciaal is uiteraard dat het contact moet hebben plaatsgevonden in de periode dat de index besmettelijk was. In de app wordt hiervoor op dit

moment 3 dagen vóór tot en met 11 dagen na de start van symptomen aangehouden, maar de periode is aan de achterkant van de app aan te passen indien nodig. Om deze periode per index te berekenen is het belangrijk om de dag van de eerste symptomen te weten. Voor symptomatische personen is dit moment duidelijk. Voor asymptomatische personen niet; voor hen wordt in de app daarom de dag van testen als uitgangspunt genomen.

Google / Apple Exposure Notification Framework (GAEN)
De app maakt gebruik van het Google / Apple Exposure Notification Framework (GAEN). Op dit moment wordt door het VWS Bouwteam nog met versie 1.0 van dit framework gewerkt (opgesteld in mei 2020). Deze versie is echter al wat verouderd; inmiddels is een versie 1.5 beschikbaar. Er is besloten om in de komende praktijktest toch versie 1.0 te gebruiken, ondanks de beschikbaarheid van een nieuwere versie. Versie 1.0 werkt in principe namelijk goed en een aanpassing naar een nieuwere versie levert op deze korte termijn te veel (technisch) risico op voor de voortgang van de test. Als de app vanaf september gelanceerd gaat worden, zal wel versie 1.5 gebruikt worden.

Opbouw risicobeoordeling
De risicoscore wordt opgebouwd uit 3 parameters:
- Nabijheid (<1,5 meter, op basis van de bluetoothsignalen)
- Tijdsduur (>15 minuten, op basis van de tijdsmeting in blokken van 5 minuten)
- Besmettelijkheid (op basis van de datum start symptomen, in te voeren door de GGD tijdens het BCO)

Een vierde parameter, het aantal dagen na de laatste exposure, is uit het model gelaten omdat deze niet genoeg van toegevoegde waarde was.

De eerste twee parameters kunnen 3 scores krijgen (hoog (2), midden (1) en laag risico (0)), de score besmettelijkheid kent twee scores: 0 en 1. Door de scores van de 3 parameters met elkaar te vermenigvuldigen, ontstaat de totale risicoscore. Voor een notificatie moet elke parameter een risico scoren (ofwel: als één van de parameters een risicoscore 0 heeft, volgt géén notificatie), en minimaal één parameter moet een hoog risico scoren. Uitgangspunt is dat op alle risicoscores van 2 en hoger een notificatie volgt.

In de parameter tijdsduur worden losse waarnemingen niet meegenomen. Dit kunnen situaties zijn waarin een persoon op een markt op 3 losse momenten 5 minuten naast een besmet persoon staat. Bij elkaar opgeteld is dit een exposure van 15 minuten, maar dit wordt in de app als 3 losse momenten gezien en dus niet notificatiewaardig.

Reactie vanuit de Taskforce DOBC
- De Taskforce DOBC benadrukt dat het gegeven handelingsperspectief altijd hetzelfde moet zijn, ongeacht de hoogte van de risicoscore. Dit wordt door 5.1.2e 5.1.2e bevestigd. Het handelingsperspectief is altijd hetzelfde bij een score van 2 of hoger en in lijn met het BCO-

protocol; en dus niet afhankelijk van de mate van risico dat iemand volgens de app heeft gelopen.

- De vraag rees in hoeverre de Nederlandse setting tot nu toe vergeleken is met andere landen die al een app gebruiken. Op dit moment zijn dat Duitsland en Zwitserland en hun ervaringen worden gemonitord. Duitsland en Zwitserland kregen na de lancering van de app veel minder meldingen dan ze hadden verwacht omdat de attenuationscore in de parameter nabijheid te laag was ingesteld. Dit hebben ze inmiddels opgeschroefd. Voor Nederland is het daarom belangrijk om na de lancering van de app deze attenuationscore in de gaten te houden en te bekijken of deze moet worden aangepast. Verder zijn veel zaken pas goed te testen als er echte data beschikbaar is in de app. In Duitsland en Zwitserland zijn er op dit moment overigens nog weinig wetenschappelijke onderzoeken beschikbaar naar de effectiviteit van de app. Nederland wil dit na lancering snel op gaan pakken.
- Er was onduidelijkheid over hoe consistent de score was tussen paren van contacten die theoretisch hetzelfde resultaat zouden moeten geven (dus dat de waardes van een contact tussen persoon A naar B hetzelfde zijn als de waardes van het contact tussen persoon B naar A). Deze waardes blijken niet altijd hetzelfde vanwege de (zwakkere) bluetoothsignalen die worden uitgezonden, bijvoorbeeld omdat persoon A zijn hand op de zender van zijn/haar telefoon heeft en het signaal daarmee zwakker maakt en persoon B niet. Google/Apple probeert deze verschillen wel weg te kalibreren, maar dit lukt niet altijd. De verschillen in bluetoothsignalen zijn dus van invloed op de betrouwbaarheidsmarges van de app en kunnen niet altijd volledig worden weggenomen.
- Er is gesproken over het verschil tussen pre- en asymptomatische en symptomatische personen. De Taskforce DOBC vraagt zich af of er rekening is gehouden met de minder grote besmettelijkheid van pre- en asymptomaten. Los van de eerste dag van symptomen worden deze groepen op dit moment hetzelfde behandeld als symptomatische personen in de app. Een gevolg hiervan kan zijn dat er een grote groep contacten van pre- en asymptomatische personen onterecht voor langere tijd een quarantaineadvies krijgt en dat een test op dag 7 te vroeg is (in het geval van presymptomaten). Het is mogelijk om de app hierop aan te passen, maar dan moet er wel eerst overeenstemming zijn in de verschillende werkgroepen en taskforces.
- Er is een voorbeeld gegeven van het aantal notificaties in de app per dag op basis van de huidige prevalentie, R-waarde en indicatie van het appgebruik. De Taskforce DOBC vraagt om de berekening achter deze cijfers te delen met de leden.
- Er is gesproken over een opdeling op basis van regionale prevalentie. Dit is echter niet mogelijk omdat er te veel regio-overstijgend verkeer is in Nederland én omdat de app vanwege privacybescherming geen locatiegegevens deelt.
- De Taskforce DOBC vraagt zich af in hoeverre het nodig is om de telefoon te updaten om de app te kunnen blijven gebruiken. Aan de achterkant bij de bouw wordt de app wel regelmatig actief geüpdatet. Appgebruikers hoeven alleen de standaard updates van de app, die

veelal automatisch gaan met de update van het besturingssysteem, uit te voeren.
- De app zelf houdt geen rekening met de doorlooptijd bij de GGD. Dit is een beleidsmatig vraagstuk. Wel helpt de online omgeving om een test aan te vragen (deze week gelanceerd door VWS) mee in de versnelling van het proces. Mensen zien wanneer ze zich kunnen laten testen en wanneer de uitslag verwacht wordt.
- Er is gesproken over het waarborgen van de privacy als de online omgeving om testen aan te vragen gekoppeld wordt aan de app. In principe is deze koppeling beperkt tot het openen van een scherm met daarin het telefoonnummer en/of online testomgeving. De gegevens die men vervolgens doorgeeft bij het aanvragen van een test, worden niet gekoppeld aan de app. De Taskforce DOBC geeft aan dat dit proces en de scheiding van privacy duidelijk moet worden gecommuniceerd als de app wordt gelanceerd.

3. Communicatie rondom CoronaMelder

Er is een document gedeeld over de PR-aanpak van de CoronaMelder (bijlage S3). Daarnaast heeft de Begeleidingscommissie een document gedeeld met daarin een aantal zorgen over de communicatie rondom de CoronaMelder (bijlage S2) en vraagt de Taskforce DOBC om een reactie op dit document te geven.

Reactie vanuit de Taskforce DOBC
- De Taskforce DOBC deelt de zorgen die de Begeleidingscommissie in het document heeft weergegeven.
- Daarnaast wordt benadrukt dat de huisartsen niet zijn meegenomen in het communicatieplan terwijl dit wel van belang is.
    - Er is onduidelijkheid over of het gebrek aan handelingsperspectief van de gebruiker, bv. op basis van te moeilijke tekst of wel/niet asymptomatisch testen, afstraalt op de huisartsen. Zij vangen doorgaans veel vragen op, maar hebben dan eveneens een beperkt handelingsperspectief: dat leidt tot extra belasting en gebrek aan draagvlak. Doorgaans geldt dat als de huisartsen hun patiënten iets adviseren, dat veel mensen daaraan gehoor geven. Als huisartsen onvoldoende op de hoogte zijn, dan bereik je mogelijk het tegendeel.
    - De brede vertegenwoordiging van de huisartsen (LHV, NHG, InEen) staat nu procedureel en inhoudelijk nog teveel aan de zijlijn om de app actief te kunnen promoten en is ook niet verantwoordelijk voor de app,
    - In juni 2020 heeft NHG actief contact gezocht met VWS en zijn deze zorgen geuit. Begin augustus is VWS in gesprek gegaan met NHG/LHV/InEen en zijn een drietal verbeterpunten opgesteld. Er is afgesproken dat voorzitter 5.1.2e deze drie punten vandaag nogmaals doorstuurt naar 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e .
- De eerste twee weken na de lancering van de app zijn het belangrijkste als het gaat om de adoptiegraad. Vooral de mensen die

negatief tegenover de app staan, kunnen in deze periode nog worden overtuigd. Op dit moment wordt er in de communicatie te weinig aandacht aan deze groep mensen besteed. De verhouding tussen privacywaarborging en het – niet - gebruiken van locatiegegevens kan bijvoorbeeld beter worden toegelicht. Ook wordt er geopperd scholen te betrekken in de communicatie rondom de app.

- De Taskforce DOBC geeft aan dat er aandacht moet worden besteed aan de profilering van de GGD in verhouding met het waarborgen van de privacy. Technisch gezien klopt het systeem m.b.t. de privacywaarborging in de app en vervolgens bij de GGD, maar in de praktijk zou het wel tot misstanden kunnen leiden. Goede communicatie en uitleg is hierin cruciaal. De GGD mag bijvoorbeeld niet als 'boeman' worden weggezet die op het moment dat ze een BCO uitvoert de anonimiteit van een persoon schaadt. In de app wordt de privacy gewaarborgd, maar het is inherent aan een BCO dat persoonsgegevens worden uitgewisseld.
- Er zou ook meer aandacht kunnen worden gegeven aan personen die de installatie en het eerste gebruik van de app lastig vinden. In de communicatie kunnen deze mensen aangesproken worden met duidelijke instructies of zouden hulplijnen gegeven kunnen worden.
- De Taskforce DOBC benadrukt dat de angst die mensen kunnen hebben om besmet te raken na ontvangst van een notificatie, beperkt kan worden door duidelijk te communiceren over het risico dat men loopt. Van alle mensen die een notificatie hebben ontvangen blijkt bijvoorbeeld maar 4% uiteindelijk daadwerkelijk besmet te zijn met COVID-19.

4. W.v.t.t.k.

N.v.t.